

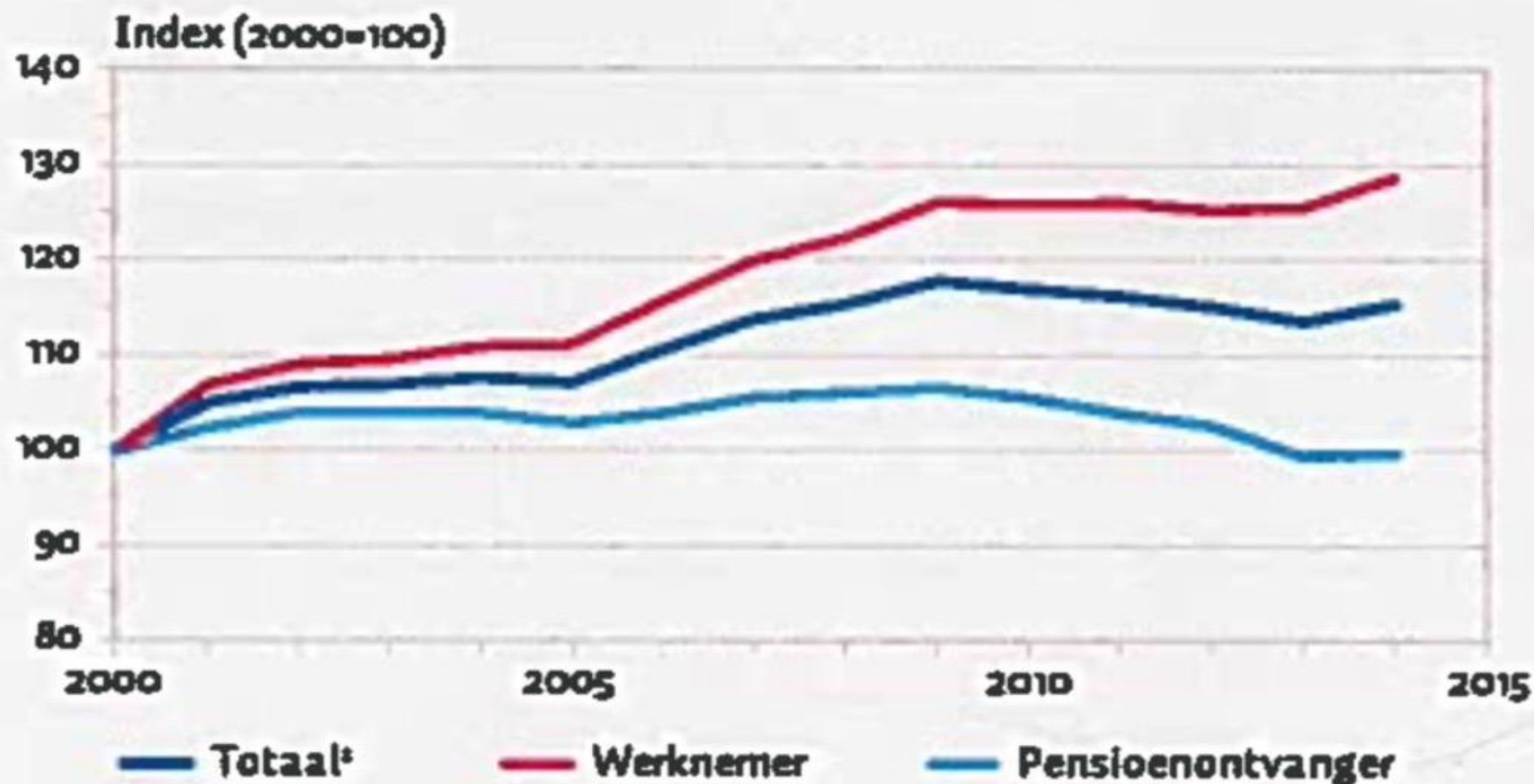
Het aanvullend pensioen

Belangrijkste mythen

JULLIE HEBBEN MAKKELIJK
PRATEN... JULLIE BESTAAN
NIET!

Koopkrachtontwikkeling, 2000-2014¹

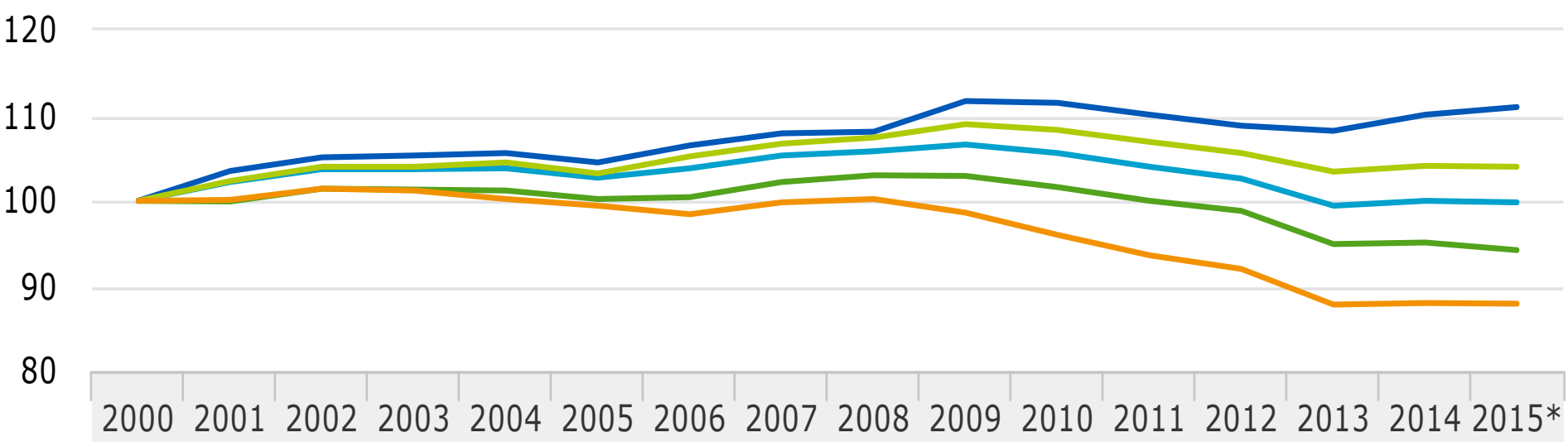

¹ Op basis van jaarlijkse mediane koopkrachtmutatie, bij gelijkblijvende inkomensbron

² Inclusief zelfstandigen en overige uitkeringsontvangers

Koopkrachtontwikkeling gepensioneerden naar hoogte aanvullend pensioen*

2000 = 100

- Totaal
- Tot €15.000
- €15.000 tot >10.000
- €10.000 tot >20.000
- €20.000 en meer

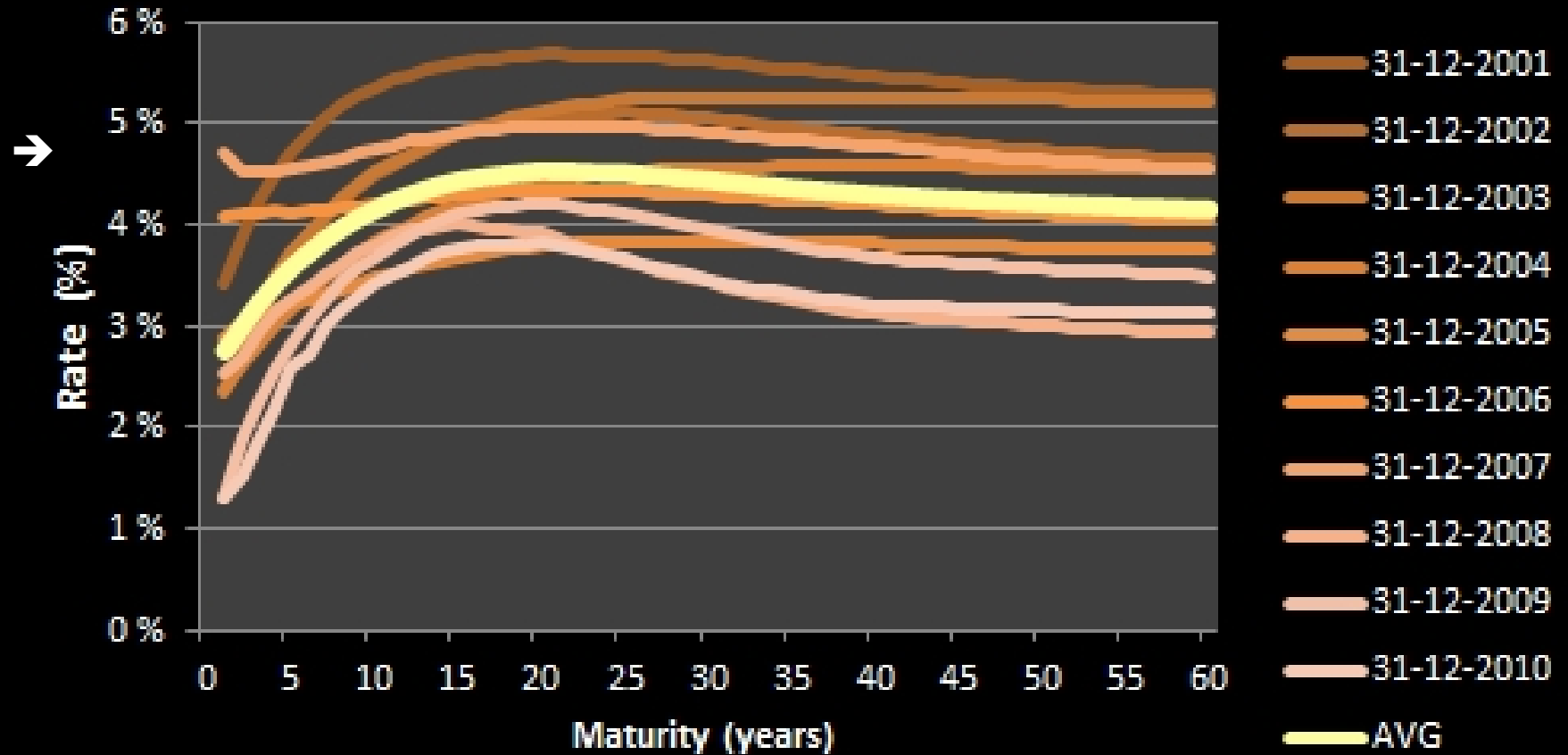
Ongemakkelijke waarheden

- Er is nooit een vaste rente geweest
- Vóór 2007 was er geen zekerheid
- De zekerheid van 97,5% heeft als consequentie een risicovrije rente en buffers, maar niet wetenschappelijk onderbouwd
- De reële rente daalt structureel sinds 1980

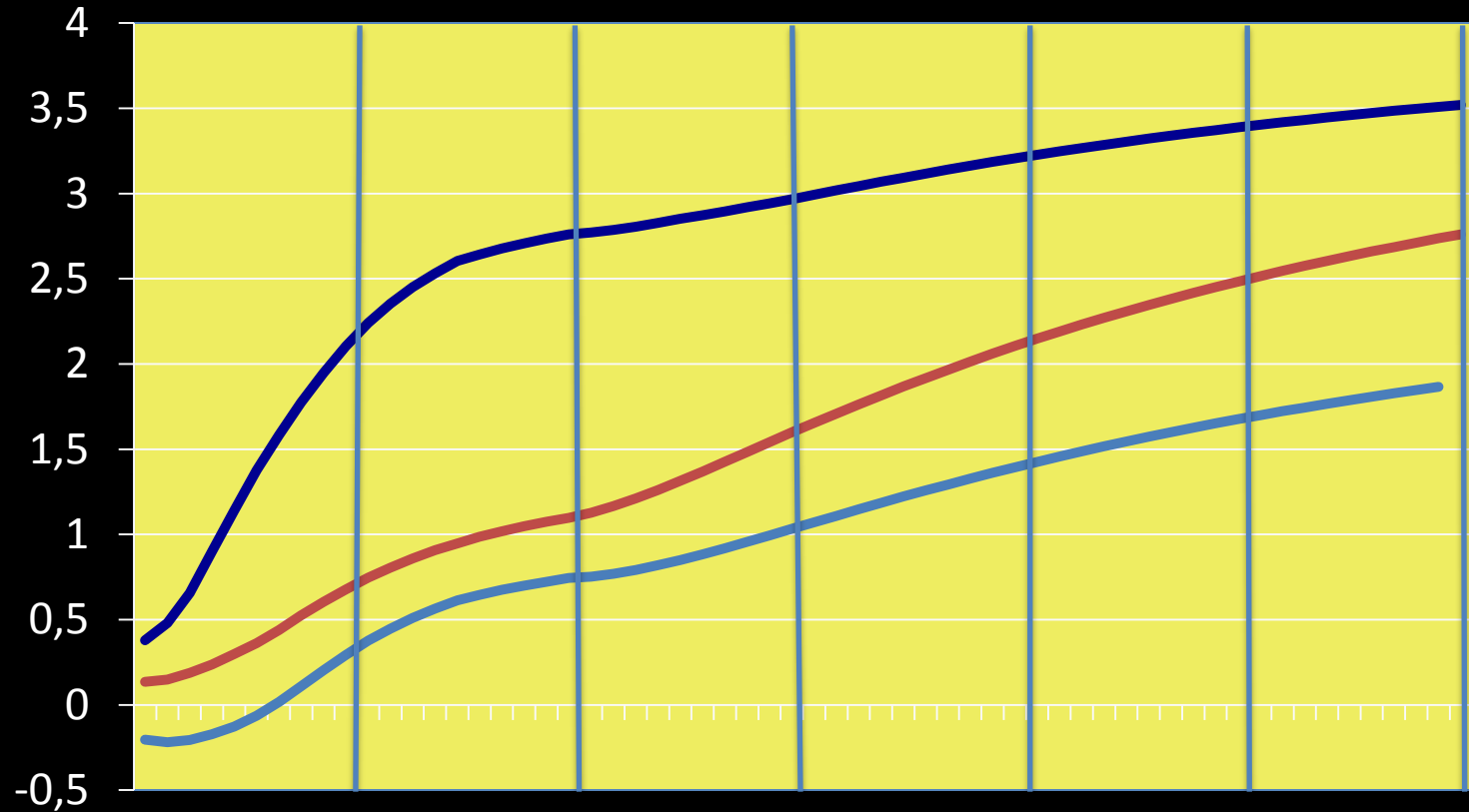
FTK: een dodelijke cocktail

- Model: Pensioenfonds stopt, verkoopt alles en koopt daarvoor overheidsobligaties zonder risico
- Daarom is rente van risicovrije obligaties bepalend
- Rente daalt gestaag elk jaar opnieuw
- Om een rentedaling met een procentpunt te compenseren moet men drie jaar achtereen een overrendement van 6% maken

Dutch Nominal interest rate term structure (zero coupon)

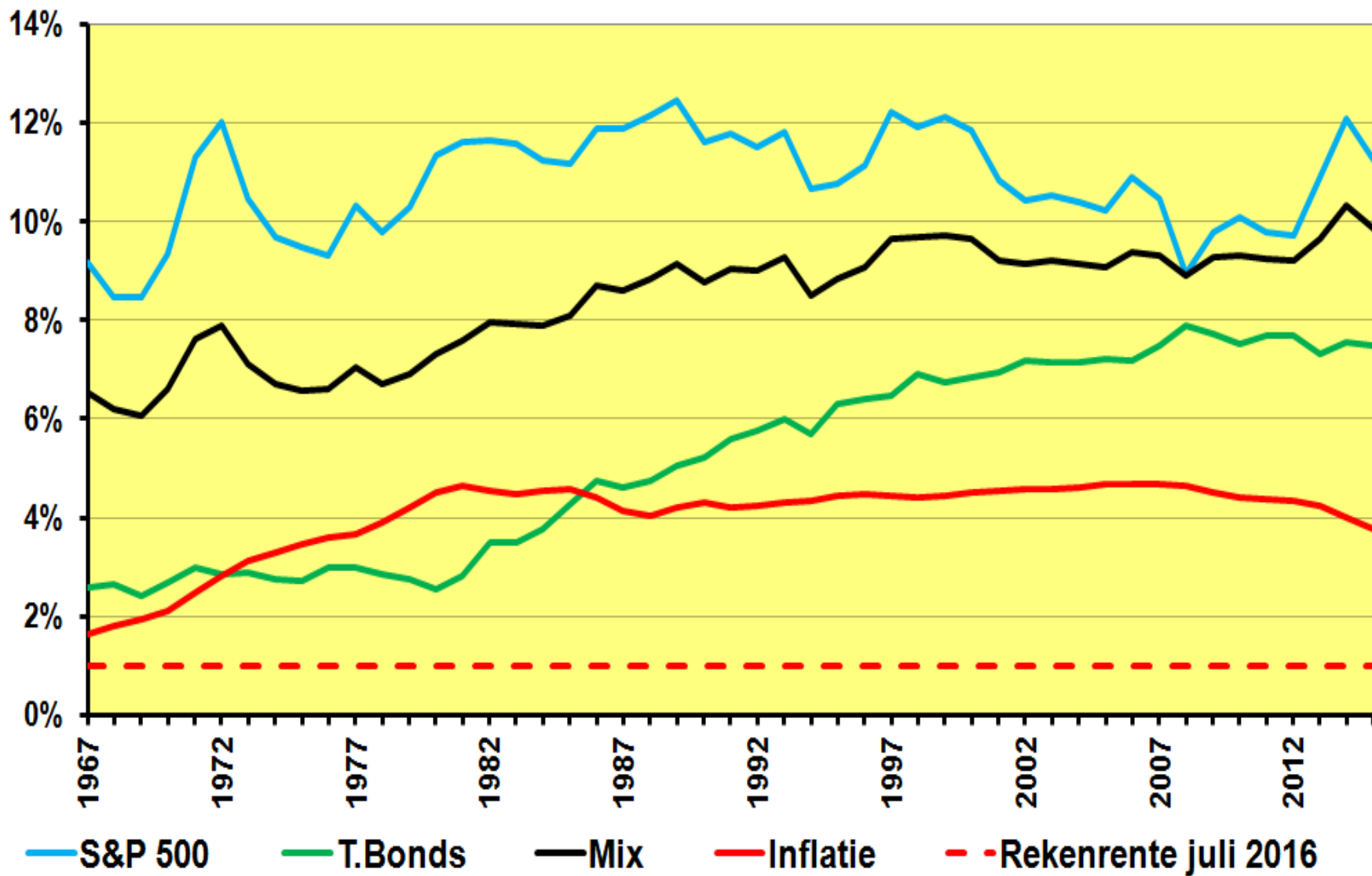
De RTS januari 2014, januari 2015 en september 2016

Van tien jaar tot en met zestig jaar

Rendementen en inflatie

40-jaars gemiddelden

Stel: we komen bij zinnen

- € 1.100 mld vermogen
- Indexeren met 2%, geen kortingen, achterstallige indexatie onmiddellijk uitkeren
- We gaan uit van 2,5% rendement
- Pensioenpremie blijft op huidige niveau
- Pensioenleeftijd 68 jaar, niet hoger

Wat blijkt?

- Kasstroom 2015 € 61 mld in en € 28 mld uit
- Kasstroom 2040 € 98 mld in en € 58 mld uit
- Kasstroom 2065 € 162 mld in en € 93 mld uit
- Vermogen in 2065 € 3.050 mld
- Zelfs bij netto rendement 0,5% en indexatie 1,75% altijd positieve kasstroom

Alternatieve benadering

- Modaal inkomen, geen inflatie, opbouw 40 jaar 1,75%, premie 20%, grondslag € 20.000, netto rendement 2,5%, laatste tien jaar 0%
- Conclusie: na 24 jaar pensioen zit er nog € 500 in kas

Conclusie: we hebben te maken met
een geconstrueerd probleem

Oplossing: geen enkele zekerheid
bieden, uitgaan van continuïteit en
werken met voorzichtige rente van
bijvoorbeeld 2,5%

vragen